

Algemene informatie betreffende beleggingen

versie 06/2022

Dit document is bestemd om iedereen die eventueel een door ING België voorgestelde belegging in financiële producten wil doen (inclusief de aankoop van Spaar- en Beleggingsverzekeringen van tak 21 of 23), de door de Belgische wetgeving voorgeschreven informatie te geven.

1. Algemene informatie over ING en haar dienstverleners inzake spaar- en beleggingsverzekeringen

De in dit document beoogde verzekeringen worden u in het algemeen aangeboden door de hieronder vermelde Verzekeringsonderneming(en). ING is contractueel niet verplicht om uitsluitend met deze onderneming(en) samen te werken en baseert haar advies niet op een onpartijdige en persoonlijke analyse van de gehele verzekeringsmarkt.

ING België nv

Bank: 'ING België nv' (hierna 'ING' genoemd)
Marnixlaan 24, 1000 Brussel - RPR Brussel
Tel.: + 32 2 547 21 11 - Fax: +32 2 547 38 44
Internet: www.ing.be - E-mail: products@ing.be
Ingeschreven bij het FSMA onder het nummer 0403.200.393
BTW BE 0403.200.393
IBAN: BE45 3109 1560 2789 - BIC: BBRUBEBB

ING als Verzekeringsbemiddelaar

ING België nv, verzekeringsmakelaar en vertegenwoordiger van cliënten,
Marnixlaan 24, 1000 Brussel - RPR Brussel
Tel.: + 32 2 547 21 11 - Fax: + 32 2 547 38 44
Internet: www.ing.be - E-mail: products@ing.be
BTW BE 0403.200.393
IBAN: BE45 3109 1560 2789 - BIC: BBRUBEBB

Verzekeraars

NN Insurance Belgium nv
Verzekeringsonderneming toegelaten door de NBB onder het nr. 2550.
Maatschappelijke zetel: Fonsnylaan 38, B-1060 Brussel
RPR Brussel - BTW BE 0890.270.057
Tel: +32 2 407 70 00
Internet: www.nn.be - e-mail: telecel@nn.be
IBAN: BE28 3100 7627 4220 - BIC: BBRUBEBB

De status van verzekeringsmakelaar van ING België nv kan worden gecontroleerd bij de FSMA, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel, www.fsma.be. ING België werkt samen met zelfstandige agenten die in haar naam en voor haar rekening handelen en in België zijn ingeschreven, voor wat betreft activiteiten van verzekeringsdistributie, in het register van de 'verzekeringssubagenten' bij de FSMA.

2. Voornaamste kenmerken van de beleggingen

Dit document heeft betrekking op de volgende **beleggingsdiensten en diensten van verzekeringsdistributie**:

1. de dienst vermogensbeheer (Suitability);
2. de dienst van contractueel beleggingsadvies;
3. de dienst structureel beleggingsadvies (geschiktheidsmodel of suitability model) op grond van de spreiding van de portefeuille;
4. de dienst ad hoc beleggingsadvies (punctueel geschiktheidsmodel of product suitability model); deze dienst is o.a. van toepassing voor spaar-en beleggingsverzekeringen
5. de dienst aankoop/verkoop van Financiële Producten (passendheidsmodel of appropriateness model);
6. de Dienst loutere uitvoering (louter uitvoeringsmodel of 'execution only' model);
7. de dienst opening Effectenrekening en Bewaargeving van Financiële Producten.

ING stelt deze diensten voor in haar vestigingen (in de ING-kantoren), erbuiten (bijvoorbeeld thuis, via Extrabranch Mobility) of op afstand (www.ing.be, Home'Bank/Business'Bank, ING Banking app en ING Investing app). Raadpleeg de Algemene Voorwaarden Beleggen of het BRVI, naargelang van toepassing, voor meer informatie over deze diensten.

Deze diensten kunnen betrekking hebben op de volgende **financiële producten**:

1. aandelen, obligaties, reverse convertible notes, structured notes;
2. beveks, pensioensparen en andere beleggingsplannen;
3. opties, warrants, optieplannen, turbo's en sprinters;
4. spaar-en beleggingsverzekeringen.

De voornaamste specifieke kenmerken van elk van deze producten (looptijd van het contract, contractuele waarborgen indien van toepassing...) en in voorkomend geval de respectieve risico's ervan staan vermeld in de specifieke informatiefiche(s) en algemene voorwaarden die aan u door ING worden verstrekt vóór de aankoop van of de inschrijving op het betrokken product en die ook beschikbaar zijn in het kantoor, op de website www.ing.be en op de mobiele site www.MyING.be.

Andere informatie over de verschillende types financiële producten en de eraan verbonden risico's is beschikbaar op www.ing.be via de [productfiches](#) en de [informatiebrochure](#) of op de algemene informatieve portaal van de FSMA: www.wikifin.be bij "sparen en beleggen".

3. Prijs en betaling van de beleggingen en de ermee verbonden diensten en verrichtingen

De totale prijs en de voorwaarden, betalingsvoorwaarden en eventueel de toepasselijke taksen worden, naar gelang het geval, vermeld in de informatiefiche, het toepasselijke tarief, de afrekening, het kosten- en lastenoverzicht per transactie, het contract of de bijlage bij het contract, het Essentieel Informatiedocument of de Financiële informatiefiche.

Wanneer de exacte prijs niet op voorhand kan worden bepaald, deelt ING of de verzekeraar u de berekeningsbasis van de prijs mee zodat u die kunt nakijken.

Aangezien de prijs van de beleggingsproducten afhangt van schommelingen op de financiële markten waarop ING geen invloed heeft, wordt de prijs louter ter informatie meegedeeld.

Voor alle contracten, verrichtingen en financiële diensten, uitgezonderd de verzekeringen, wordt de prijs betaald via het debet van de rekening die u opgeeft. Het saldo van die rekening moet hiervoor toereikend zijn.

Voor de tak 21-levensverzekeringen betaalt u, tenzij anders overeengekomen, de eerste premie zelf per overschrijving. De volgende premies kunnen via een overschrijving, doorlopende opdracht of SEPA Direct Debit worden betaald.

Voor de tak 23 levensverzekeringen wordt de eerste premie automatisch gedebiteerd. De volgende premies voor tak 23 levensverzekeringen kunnen via een overschrijving, doorlopende opdracht of SEPA Direct Debit worden betaald tenzij anders overeengekomen.

4. Vergoedingen voor diensten van verzekeringsdistributie

In het kader van haar rol als verzekeringsmakelaar werkt ING op basis van provisies (die inbegrepen zijn in de verzekeringspremies), inkomsten op alle reserves van contracten waarop via ING wordt ingetekend en/of niet-geldelijke voordelen die aan ING of aan haar werknemers worden uitgekeerd.

Als onderdeel van de dienstverlening aan Cliënten ontvangt ING vergoedingen, commissies en/of niet-geldelijke voordelen van derden, meer bepaald:

Basiscommissie / instapvergoeding

Bij de onderschrijving van Spaar- en Beleggingsverzekeringen ontvangt ING een commissie van de Verzekeraar die de kosten die gepaard gaan met Diensten en Verrichtingen door hem geleverd bij de onderschrijving moet dekken. De commissie die ING ontvangt is verschillend per product en inbegrepen in de instapkosten.

Deze commissie is in functie van de geïnde instapkosten en varieert tussen 0,2% en 3,3%. De instapkosten worden nader vermeld en beschreven in de commerciële en / of wettelijk opgelegde documentatie die de Cliënt ontvangt voor de onderschrijving.

Beheerscommissie

Na de onderschrijving van een Spaar- en Beleggingsverzekering door de Cliënt ontvangt de ING een commissie van de Verzekeraar voor het commerciële beheer van Spaar- en Beleggingsverzekeringen.

Deze commissie dekt de volgende diensten door ING aan de Cliënt geleverd:

- voortdurende en actuele informatie over de producten zolang deze in het aanbod van ING zijn
- informatie over de reserve van het contract, het verloop ervan,
- opleiding van de relatiegeplastigden omtrent de inhoud van de verschillende producten met als doel vragen van de Cliënten te kunnen beantwoorden,
- bekendmaking van informatie op internet,
- follow-up "fair value" van de producten : in bepaalde marktomstandigheden is het mogelijk dat kosten om te sparen/beleggen in bepaalde type producten niet meer gedekt worden door het rendement. Op grond van dergelijke analyse worden de Cliënten geïnformeerd.

De berekening gebeurt op basis van het totaal aan tegoeden van alle Cliënten dat via verzekeringsdistributie van ING bij de betrokken Verzekeraar voor het betrokken product geplaatst is. Voor de Spaarverzekeringen is de vergoeding verschillend per product en bedraagt tussen 0,15% en 0,40% van het totaal aan tegoeden van alle Cliënten. Voor de Beleggingsverzekeringen is de vergoeding verschillend per product en bedraagt maximum 1,2% van het totaal aan tegoeden van alle Cliënten.

Niet-geldelijke voordelen

ING en haar personeelsleden mogen onder bepaalde voorwaarden (met name qua waarde en frequentie) beschreven in het ING-beleid niet-geldelijke voordelen ontvangen van derden in het kader van hun beroepsactiviteit, zoals deelnemen aan workshops/opleidingen of geschenken ontvangen.

Op eenvoudig verzoek kan elke Cliënt hieromtrent meer informatie ontvangen via zijn kantoor, via e-mail (inducements.ingbelgium@ing.be). De ING Private Banking Cliënten kunnen hiervoor ook terecht bij hun Private Banker (e-mail: inducements.ing-privatebanking@ing.be).

5. Herroepingsrecht voor consumenten

Voor de financiële diensten en de ING Investing app:

Bij een verkoop buiten een ING-kantoor of op afstand beschikt u als consument gedurende veertien dagen over een herroepingsrecht. Om de herroepingstermijn van 14 dagen na te leven bezorgt u ons uw mededeling over de uitoefening van het herroepingsrecht gewoon vóór het verstrijken van die herroepingstermijn van 14 dagen. Als u echter hebt gevraagd om het contract te laten beginnen tijdens of uit te voeren vóór het verstrijken van die herroepingstermijn, dan moet u ING een bedrag betalen naar rato van de verleende dienst tot op het ogenblik dat u ons op de hoogte bracht van uw herroeping van dit contract, in verhouding tot alle contractueel bepaalde prestaties. ING betaalt u alle van u ontvangen betalingen terug in elk geval ten laatste 14 dagen vanaf de ontvangst van uw beslissing om dit contract te herroepen. ING verricht de terugbetaling door gebruik te maken van het betaalmiddel dat u voor de oorspronkelijke verrichting gebruikte, tenzij u met ING uitdrukkelijk een ander betaalmiddel overeenkomt; aan die terugbetaling zullen in elk geval geen kosten verbonden zijn voor u.

Om dit recht uit te oefenen, moet u aan ING een schrijven richten:

- per brief naar ING België nv Sint-Michielswarande, 60 • B-1040 Brussel of
- per e-mail naar products@ing.be

U kan hiervoor onderstaande model gebruiken, maar dat is niet verplicht:

Ter attentie van ING België nv, Marnixlaan 24, 1000 Brussel.

Ik/wij (*) deel/delen (*) u hierbij mijn/onze (*) herroeping/opzegging van het contract mede (naam van het contract), besteld op / ontvangen op (datum) in naam van (naam consument(en), adres).

Handtekening en datum

U kunt het wettelijk bepaalde herroepingsrecht echter **niet** uitoefenen bij inschrijving buiten de ING-kantoren of op afstand voor:

1. beleggingen of financiële producten waarvan de prijs afhangt van schommelingen op de financiële markt waarop ING geen invloed heeft en die zich kunnen voordoen in de periode van veertien dagen vanaf de dag waarop het contract wordt aangegaan;
2. de andere contracten voor financiële diensten, nadat de dienst volledig werd uitgevoerd, maar, als de overeenkomst voor de consument een betalingsverplichting inhoudt, enkel als de uitvoering is begonnen met uw voorafgaande uitdrukkelijke toestemming, en mits u heeft erkend dat u uw herroepingsrecht verliest zodra ING het contract volledig heeft uitgevoerd.
3. de overeenkomst voor de ING Investing app, als de uitvoering is begonnen en, als de overeenkomst voor u een betalingsverplichting inhoudt, enkel voor zover de uitvoering is begonnen met uw voorafgaande uitdrukkelijke toestemming, u heeft erkend dat u uw herroepingsrecht verliest en ING de bevestiging van de gesloten overeenkomst heeft verstrekt uiterlijk voordat de uitvoering ervan begint.

Voor de levensverzekeringen (spaar- en beleggingsverzekeringen):

U hebt het recht om een levensverzekeringscontract op te zeggen binnen een termijn van dertig kalenderdagen vanaf de begin- datum van het contract, het recht om het contract te herroepen binnen een termijn van dertig kalenderdagen vanaf het moment waarop de verzekeraar u meedeelt dat het verzekeringscontract is aangegaan of vanaf de dag waarop u de contractuele voorwaarden en alle andere aanvullende gegevens ontvangt, als die dag later valt. De verzekeraar kan, naargelang het geval, een bedrag aftrekken en eventueel een vergoeding aanrekenen.

De verzekeraar zal u zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen dertig kalenderdagen vanaf de begindatum van de opzegging, alle bedragen terugbetalen die zij in het kader van het betrokken levensverzekeringscontract van u heeft ontvangen, na aftrek van de hieronder vermelde vergoeding voor de diensten die de verzekeraar eventueel reeds heeft verstrekt.

Om dit recht uit te oefenen, moet u aan de verzekeraar een aangetekend schrijven richten volgens het model in bijlage of naar een ING-kantoor komen.

(*) Schrapen wat niet past

¹ Uitzonderd de tariefbrochure van Private Banking die elke Private Banking-cliënt bij zijn Private Banker kan verkrijgen.

Wanneer een tak 21-levensverzekeringscontract wordt opgezegd en de uitvoering van het contract reeds was begonnen vóór de opzegging van het contract, dient u de premies te betalen in overeenstemming met de periode waarvoor, indien van toepassing, krachtens het verzekeringscontract een dekking werd toegekend. Die bedragen vormen een vergoeding voor de diensten die de verzekeraar effectief heeft geleverd vanaf de dag van de inschrijving tot de dag van de opzegging.

U kunt daarnaast uw levensverzekeringscontract jaarlijks opzeggen op de dag van de inwerkingtreding van het contract.

Meer informatie over de exacte bepalingen, voorwaarden en eventuele vergoedingen voor de opzegging van een financiële dienst vindt u in het contract of in de algemene of bijzondere reglementen of voorwaarden voor de betrokken financiële dienst.

6. Gebruikte talen in uw relatie met ING

Deze algemene informatie, het [Algemeen Reglement van de Verrichtingen](#) met inbegrip van de algemene voorwaarden van de Phone'Bank-, Home'Bank/Business'Bank-, Smart Banking- en Extrabranche Mobility-diensten, de [Algemene Voorwaarden Beleggen](#) of het [Bijzonder Reglement voor Verrichtingen in financiële Producten en spaar- en beleggingsverzekeringen \(BRVI\)](#), inclusief het [Optimaal orderuitvoeringsbeleid](#) en een korte beschrijving van het belangenconflictenbeleid van NN Insurance Belgium, het [Bijzonder Reglement voor Betalingstransacties \(BRB\)](#), de [tariefbrochures van ING¹](#) of van [NN Insurance Belgium](#) en de andere algemene voorwaarden en reglementen zijn beschikbaar op www.ing.be bij [Tarieven en reglementen](#), in het Nederlands, Frans en Engels. Op eenvoudig verzoek kan in het kantoor echter een exemplaar worden ontvangen in deze drie talen.

ING verbindt zich ertoe om met de cliënt te communiceren in de taal (Frans, Nederlands of Engels) die de cliënt heeft gekozen bij het begin van de relatie met ING of eventueel later. Als u zich tot een ING-kantoor wendt, verbindt ING zich er echter enkel toe met u mondeling te communiceren in de taal (talen) van de gemeente waar het kantoor gelegen is (Nederlands, Frans of Duits).

7. Klachten en geschillen

Alle klachten moeten zo snel mogelijk aan ING worden gemeld.

Ze kunnen worden:

- ingediend via het webformulier op www.ing.be bij "Klacht indienen"
- verzonden per e-mail naar klachten@ing.be
- ingediend in het kantoor
- per brief worden meegedeeld aan ING Complaint Management, Sint-Michielswarande 60, 1040 Brussel
- verzonden per fax op het nummer + 32 2 547 83 20 (tel. + 32 2 547 61 01)

In uw klacht dient u er op toe te zien om uw rekening- of contractnummer te vermelden en eventueel de referenties die ING België toekende met betrekking tot het voorwerp van uw klacht.

Als u bij ING Complaint Management geen genoegdoening hebt verkregen, kunt u het geschil voorleggen aan:

- Ombudsfin voor klachten over bancaire beleggingsproducten – Ombudsman in financiële geschillen:
  - Ingediend via het webformulier op www.ombudsfin.be bij "Klacht indienen"
  - Per e-mail: ombudsman@ombudsfin.be
  - Per fax: + 32 2 545 77 79
  - Per post: North Gate II, Koning Albert II-laan 8 bus 2, 1040 Brussel
- Ombudsman voor de verzekeringen vzw, voor klachten over spaar- en beleggingsverzekeringen van tak 21 of 23:
  - Ingediend via het webformulier op www.ombudsman-insurance.be bij "Klacht indienen"
  - Per e-mail: info@ombudsman-insurance.be
  - Per fax: + 32 2 547 59 75
  - Per post: de Meeûs square 35, 1000 Brussel

De indiening van een klacht ontnemt u niet de mogelijkheid om gerechtelijke stappen te ondernemen.

8. Toepasselijk recht en bevoegde rechtbanken

Het Belgische recht is normalerwijze van toepassing en de Belgische rechtbanken zijn normalerwijze bevoegd voor elk geschil over de contracten voor financiële diensten of verrichtingen die in dat kader worden uitgevoerd, tenzij anders bepaald door wetten of reglementen van dwingend recht of van openbare orde.

9. Bevoegde instanties

Voor de bescherming van de beleggers en consumenten staan ING en de verzekeraars onder het prudentiële toezicht van de Nationale Bank van België (de Berlaimontlaan 14 te 1000 Brussel – www.nbb.be) en onder het toezicht van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) (Congresstraat 12-14 te 1000 Brussel – www.fsma.be). ING staat ook onder het toezicht van de Europese Centrale Bank (Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt-am-Main, Duitsland – www.ecb.europa.eu).

ING België is onderworpen aan de verplichtingen met betrekking tot gegevensbescherming zoals uiteengezet in de Algemene Verordening Gegevensbescherming 2016/679 (AVG, ook bekend onder de Engelse afkorting GDPR) en lokale wetgevingen ter bescherming van persoonsgegevens, zoals de wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van 30/07/2018, en dit onder het toezicht van de Gegevensbeschermingsautoriteit (Drukpersstraat 35, 1000 Brussel - tel.: + 32 2 274 48 00 - www.gegevensbeschermingsautoriteit.be).

10. Beroepsverenigingen en gedragscodes

ING België nv is toegetreden tot de verschillende gedragscodes van **Febelfin** vzw (Belgische federatie van de financiële sector, Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel), waarvan ze lid is. De lijst van deze gedragscodes kan worden geraadpleegd op www.ing.be (zie onderaan op de pagina 'Tarieven en reglementen'). In elk ING-kantoor kan daarvan een exemplaar worden verkregen.

De verzekeraars zijn lid van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen en passen haar gedragscodes toe. De gedragscodes zijn beschikbaar (in het Nederlands en het Frans) op de website van ASSURALIA (www.assuralia.be).

11. Belangenconflictenbeleid

ING en haar partners hebben maatregelen genomen om potentiële belangenconflicten te voorkomen en aan te pakken om aldus altijd in het belang van haar cliënten te kunnen handelen. Het belangenconflictenbeleid en de samenvatting hiervan kunnen worden geraadpleegd op www.ing.be (zie onderaan op de pagina 'Tarieven en reglementen'), in bijlage 2 van de Algemene Voorwaarden Beleggen of van het **BRVI**: 'Belangenconflictenbeleid' (inclusief de van derden ontvangen voordelen zoals distributie- of beheersprovisies, provisie op openbare aanbiedingen en niet-geldelijke voordelen).

Een exemplaar van het belangenconflictenbeleid kan worden verkregen in elk ING-kantoor of via ING Client Services (+ 32 2 464 60 01 NL / + 32 2 464 60 02 FR / + 32 2 464 60 03 DE / + 32 2 464 60 04 GB). Meer informatie over onze procedures en de partners waarmee ING samenwerkt, is op eenvoudig verzoek verkrijgbaar.

Bijlage: modelformulierherroeping spaar-en beleggingsverzekering

(dit formulier enkel invullen en terugzenden als u het verzekeringscontract wilt herroepen)

Ter attentie van:
NN Insurance Belgium NV (Fonsnylaan 38, B-1060 Brussel, België) voor de spaar-en beleggingsverzekeringen

Ik/wij (*) breng/brengen (*) u hierbij op de hoogte van mijn/onze (*) herroeping van het contract voor de dienstverlening hierna.

Afgesloten op .....

Naam van de consument(en) .....

Adres van de consument(en)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Handtekening van de consument(en) (enkel bij kennisgeving van dit formulier op papier)

Datum ..... / ..... / .....

(*) Schrappen wat niet past

Bijlage: Informatie over duurzaamheidsrisico's en -kenmerken voor discretionair portefeuillebeheer (Private Banking)

Toepassingsgebied

Contractueel vermogensbeheer (Private Banking) – uitsluitend discretionair portefeuillebeheer.

Impact duurzaamheidsrisico's

Onder duurzaamheidsrisico wordt een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of op het vlak van deugdelijk bestuur verstaan die, indien deze zich voordoet, een wezenlijk ongunstig effect op de waarde van uw belegging kan veroorzaken. Dergelijke gebeurtenissen kunnen betrekking hebben op schade door de klimaatverandering, schaarste van natuurlijke hulpbronnen, vervuiling, slechte arbeidsomstandigheden, corruptie, slecht bestuur, enzovoort. Niet alleen individuele bedrijven maar hele sectoren kunnen negatief worden beïnvloed door duurzaamheidsrisico's. Als een onderneming bijvoorbeeld haar bedrijfsmodel niet goed aan de energietransitie aanpast of geconfronteerd wordt met een klimaatrisico, zoals de stijgende zeespiegel, kan dat negatieve gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en winstgevendheid van een onderneming of zelfs het voortbestaan van de onderneming in gevaar brengen.

Duurzaamheidsfactoren worden vaak aangeduid met de Engelse afkorting ESG (environmental, social, and governance – ecologisch, sociaal en deugdelijk bestuur). ESG-gebeurtenissen kunnen zich voordoen bij alle soorten beleggingen, waaronder beleggingen in aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties, beleggingsfondsen, derivaten, ...

De omvang van duurzaamheidsrisico's is moeilijk te kwantificeren. Er zijn momenteel onvoldoende gegevens beschikbaar om een kwantitatieve beoordeling te geven van de waarschijnlijke gevolgen van duurzaamheidsrisico's voor het rendement van de beleggingen in klantbeleggingsportefeuilles van ING België. In kwalitatief opzicht is het echter duidelijk dat als duurzaamheidsrisico's zich voordoen, dat negatieve gevolgen kan hebben voor de waarde van uw beleggingen.

Integratie van duurzaamheidsrisico's

De integratie van duurzaamheidsrisico's is afhankelijk van het type belegging. ING België maakt in zijn benadering een onderscheid tussen de selectie van bepaalde soorten directe beleggingen, zoals aandelen en bedrijfsobligaties, en de selectie van beleggingsfondsen.

1. Directe beleggingen

1.1 Beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties

Voor directe beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties past ING België de volgende methodes toe om de duurzaamheidsrisico's in te perken.

Uitsluitingen

ING België sluit bedrijven uit met de grootste blootstelling aan bepaalde duurzaamheidsrisico's. Deze bedrijven lopen het risico om geblokkeerde activa te worden of hebben een bedrijfsmodel dat naar onze mening niet duurzaam is.

ING België sluit de volgende bedrijven voor aankoop uit:

- Producenten van clustermunitie, controversiële wapens, tabak en bedrijven die met kolencentrales elektriciteit opwekken of betrokken zijn bij de winning van steenkool
- Ondernemingen die het VN-beleid voor multinationals ernstig schenden
Deze richtlijnen zijn verankerd in de tien principes van het Global Compact en hebben betrekking op mensenrechten, milieu, arbeid en corruptie.

Beoordeling van niet-financiële informatie

Om duurzaamheidsrisico's in het selectieproces te integreren, kijken we verder dan de financiële gegevens van de ondernemingen door ook hun duurzaamheidsbeleid te evalueren. Ondernemingen die geen duurzaamheidsbeleid hebben, zijn meer blootgesteld aan duurzaamheidsrisico's. ING heeft een eigen methode ontwikkeld voor de beoordeling van de niet-financiële gegevens van een onderneming die resulteert in een niet-financiële indicator (Nfi). Deze methode geeft een objectief en helder overzicht van het duurzaamheidsbeleid van een onderneming in vergelijking met het beleid van vergelijkbare ondernemingen. Deze informatie is beschikbaar voor onze portefeuillebeheerder om de mogelijke duurzaamheidsrisico's van de geselecteerde beleggingen te beoordelen.

Gedetailleerde informatie over de berekeningsmethode van de niet-financiële indicator is te vinden via de volgende link: <https://www.ing.be/nl/retail/investing/investments/sustainable-investment>.

1.2 Overige producten (staatsobligaties, opties, structured notes, grondstoffen)

Voor de overige producten zoals staatsobligaties, opties, structured notes en grondstoffen worden de uitsluitingen en beoordelingen van niet-financiële informatie momenteel niet toegepast en wordt geen rekening gehouden met duurzaamheidsrisico's.

2. Beleggingsfondsen

Bij het beleggen in beleggingsfondsen (inclusief ETF's) kunnen duurzaamheidsrisico's zowel in hun beleggingsfilosofie als in hun selectie van individuele effecten in aanmerking worden genomen. Elk beleggingsfonds kan hiervoor een eigen beleid hebben. Meer informatie over het proces voor de integratie van duurzaamheidsrisico's is te vinden in het prospectus van het betreffende beleggingsfonds.

ING België draagt zijn eigen verantwoordelijkheid als het gaat om de integratie van duurzaamheidsrisico's in het besluitvormingsproces voor discretionair portefeuillebeheer. Bij de selectie van beleggingsfondsen maken we een onderscheid tussen klassieke beleggingsfondsen, d.w.z. beleggingsfondsen die zich niet specifiek richten op ESG-kenmerken of geen duurzame doelstelling hebben, en duurzame beleggingsfondsen.

2.1 Klassieke beleggingsfondsen

Voor klassieke beleggingsfondsen vertrouwen we op het beleggingsbeleid van de vermogensbeheerders die de beleggingsfondsen beheren. Wij sturen voor alle beleggingsfondsen regelmatig een enquête om inzicht te krijgen in het beleggingsbeleid en de gehanteerde uitsluitingen.

Uitsluitingen

- Wij sluiten beleggingsfondsen met onderliggende beleggingen in bijvoorbeeld producenten van controversiële wapens en clusterprojecten uit voor aankoop.
- Wij passen ook de Europese sanctielijst toe. Dit is een geconsolideerde lijst van landen en ondernemingen die zich bezighouden met of waarop een vermoeden rust van witwas- of terrorismefinancieringsactiviteiten.

De geselecteerde beleggingsfondsen moeten in hun beleggingsbeleid rekening houden met duurzaamheidsrisico's, een uitsluitingsbeleid hebben dat ten minste de genoemde uitsluitingen weerspiegelt en bij voorkeur ondertekenaar zijn van de PRI van de Verenigde Naties. PRI staat voor Principles for Responsible Investment. Dit is een vrijwillige en ambitieuze set van beleggingsprincipes die een menu van mogelijke acties biedt om ESG-kwesties in de beleggingspraktijk op te nemen. Indien dat niet het geval is, gaan we in gesprek met de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen om in de toekomst aan deze uitsluitingen te voldoen. Voor passieve fondsen (zoals ETF's) kunnen, afhankelijk van de indexen die zij volgen, de uitsluitingen niet altijd worden toegepast vanwege de aard van de index en het absolute gewicht van de positie: veel posities in een brede index zijn zeer beperkt en worden beschouwd als bijkomstig.

ING België ziet periodiek toe op de naleving van de EU-sanctielijst. Dit is een geconsolideerde lijst van landen en ondernemingen die zich bezighouden met of waarop een vermoeden rust van witwas- of terrorismefinancieringsactiviteiten. De geselecteerde klassieke beleggingsfondsen moeten een uitsluitingsbeleid hebben dat ten minste de sanctielijst weerspiegelt.

2.2 Duurzame beleggingsfondsen

Voor de selectie van duurzame beleggingsfondsen spelen duurzaamheidsrisico's een prominente rol. Naast het beschreven proces voor klassieke beleggingsfondsen wordt een uitgebreide screening van de duurzaamheidscriteria uitgevoerd. Beleggingsfondsen die geen duurzaamheidsoverwegingen (zoals ESG-kenmerken of een duurzame doelstelling) in het beleggingsproces integreren, komen niet in aanmerking voor opname in het universum van duurzame beleggingsfondsen.

ING België integreert de risico's in twee stappen:

- **Kwantitatieve beoordeling**, d.w.z. een cijferbeoordeling van een breed scala van factoren. Hiertoe sturen wij een gedetailleerde vragenlijst aan de beheerders van de beleggingsfondsen. De antwoorden geven ons inzicht in het duurzaamheidsbeleid van het beleggingsfonds, hoe de fondsbeheerder in de praktijk duurzaamheid toepast en hoe duurzaamheid in het beleggingsfonds wordt geïntegreerd. In deze stap voeren we ook een controle op de individuele posities uit (holdingcontrole) uit: alle effecten (aandelen, obligaties en andere effecten) binnen een beleggingsfonds worden getoetst in functie van het duurzame universum van ING. Eventuele verschillen worden gemeld en besproken met de vermogensbeheerder.
- **Kwalitatieve beoordeling**. Hiervoor gaan we letterlijk in gesprek met de vermogensbeheerders. Tijdens deze gesprekken bespreken we de uitkomsten van de vragenlijst en de holdingcontrole, en onderzoeken we de motieven van de fondsbeheerder. Wij vergelijken ook de bedrijfsnamen in de fondsportefeuille met ons eigen duurzame beleggingsuniversum om een algemene indruk te vormen van de rol die duurzaamheid in het beleggingsfonds speelt.

Beleggingsfondsen moeten zowel de eerste (kwantitatieve) als de tweede (kwalitatieve) test doorstaan om toegelaten te worden tot het universum van duurzame beleggingsfondsen van ING België.

Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen voor klassieke beleggingsfondsen gelden de volgende uitsluitingen:

- Ondernemingen die betrokken zijn bij olie, niet-conventioneel gas, alsook andere sectoren zoals pornografie, gambling, ...
  - Voor beleggingsfondsen van ING Groep belegt de vermogensbeheerder voor zijn duurzame beleggingsstrategieën niet in ondernemingen met een focus op deze activiteiten. Er wordt een limiet toegepast van vijf procent van de totale omzet van het bedrijf.
  - Voor fondsen van derden gaan we in gesprek met de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen om na te gaan waar uitsluitingen nodig zijn.
- Bedrijven die controversieel gedrag tonen volgens de standaarden van onderzoeksbureau Sustainalytics

Voor haar duurzame beleggingsstrategieën selecteert ING België geen beleggingsfondsen die beleggen in ondernemingen die ernstig controversieel gedrag vertonen. Wanneer een bedrijf in een portefeuille verstrikt is in ernstige controverses, gaan we in gesprek met de vermogensbeheerder.

Bijlage : Informatie over duurzaamheidsrisico's en -kenmerken voor advies (Retail/Personal Banking/Private Banking)

Toepassingsgebied

Afhankelijk advies aangeboden bij Private Individuals en Personal Banking, en afhankelijk en onafhankelijk advies bij Private Banking.

Impact duurzaamheidsrisico's

Onder duurzaamheidsrisico wordt een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of op het vlak van deugdelijk bestuur verstaan die, indien deze zich voordoet, een wezenlijk ongunstig effect op de waarde van uw belegging kan veroorzaken. Dergelijke gebeurtenissen kunnen betrekking hebben op schade door de klimaatverandering, schaarste van natuurlijke hulpbronnen, vervuiling, slechte arbeidsomstandigheden, corruptie, slecht bestuur, enzovoort. Niet alleen individuele bedrijven maar hele sectoren kunnen negatief worden beïnvloed door duurzaamheidsrisico's. Als een onderneming bijvoorbeeld haar bedrijfsmodel niet goed aan de energietransitie aanpast of geconfronteerd wordt met een klimaatrisico, zoals de stijgende zeespiegel, kan dat negatieve gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en winstgevendheid van een onderneming of zelfs het voortbestaan van de onderneming in gevaar brengen. Een voorbeeld hiervan is een autofabrikant die alleen dieselauto's produceert terwijl de vraag afneemt als gevolg van de energietransitie.

Duurzaamheidsfactoren worden vaak aangeduid met de Engelse afkorting ESG (environmental, social, and governance – ecologisch, sociaal en deugdelijk bestuur). ESG-gebeurtenissen kunnen zich voordoen bij alle soorten beleggingen, waaronder beleggingen in aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties, beleggingsfondsen en derivaten.

De omvang van duurzaamheidsrisico's is moeilijk te kwantificeren. Er zijn momenteel onvoldoende gegevens beschikbaar om een kwantitatieve beoordeling te geven van de waarschijnlijke gevolgen van duurzaamheidsrisico's voor het rendement van de beleggingen die ING België in zijn adviesdiensten opneemt. In kwalitatief opzicht is het echter duidelijk dat als duurzaamheidsrisico's zich voordoen, dat negatieve gevolgen kan hebben voor de waarde van uw beleggingen.

Integratie van duurzaamheidsrisico's

De integratie van duurzaamheidsrisico's is afhankelijk van het soort product en het type belegging. ING België maakt in zijn benadering een onderscheid tussen het advies over beleggingsfondsen, andere producten en op verzekering gebaseerde beleggingsproducten (tak 21 en 23). Directe beleggingen vallen niet binnen het kader van dit beleid.

1. Beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen (inclusief ETF's) kunnen beheerd worden door beheerders van fondsen van derden. Duurzaamheidsrisico's kunnen zowel in hun beleggingsfilosofie als in hun selectie van individuele effecten in aanmerking worden genomen. Elk beleggingsfonds moet hiervoor een eigen beleid formuleren. Meer informatie over het proces voor de integratie van duurzaamheidsrisico's is te vinden in het prospectus van het betreffende beleggingsfonds.

ING België draagt zijn eigen verantwoordelijkheid als het gaat om de integratie van duurzaamheidsrisico's in het beleggingsadvies en de selectie van fondsen. Bij de selectie van beleggingsfondsen maken we een onderscheid tussen klassieke beleggingsfondsen, d.w.z. beleggingsfondsen die zich niet specifiek richten op ESG-kenmerken of geen duurzame doelstelling hebben, en duurzame beleggingsfondsen.

1.1 Klassieke beleggingsfondsen

Voor klassieke beleggingsfondsen vertrouwen we op het beleggingsbeleid van de vermogensbeheerders die de beleggingsfondsen beheren. Wij sturen alle beleggingsfondsen regelmatig een enquête om inzicht te krijgen in het beleggingsbeleid en de gehanteerde uitsluitingen.

Uitsluitingen

- Wij sluiten beleggingsfondsen met onderliggende beleggingen in bijvoorbeeld producenten van controversiële wapens en clustermunities uit.
- Wij passen ook de Europese sanctielijst toe. Dit is een geconsolideerde lijst van landen en ondernemingen die zich bezighouden met of waarop een vermoeden rust van witwas- of terrorismefinancieringsactiviteiten.

De geselecteerde beleggingsfondsen moeten in hun beleggingsbeleid rekening houden met duurzaamheidsrisico's, een uitsluitingsbeleid hebben dat ten minste de genoemde uitsluitingen weerspiegelt en bij voorkeur ondertekenaar zijn van de PRI van de Verenigde Naties. PRI staat voor Principles for Responsible Investment. Dit is een vrijwillige en ambitieuze set van beleggingsprincipes die een menu van mogelijke acties biedt om ESG-kwesties in de beleggingspraktijk op te nemen. Indien dat niet het geval is, gaan we in gesprek met de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen om in de toekomst aan deze uitsluitingen te voldoen. Voor passieve fondsen (zoals ETF's) kunnen, afhankelijk van de indexen die zij volgen, de uitsluitingen niet altijd worden toegepast vanwege de aard van de index en het absolute gewicht van de positie: veel posities in een brede index zijn zeer beperkt en worden beschouwd als bijkomstig.

ING België ziet periodiek toe op de naleving van de EU-sanctielijst. Dit is een geconsolideerde lijst van landen en ondernemingen die zich bezighouden met of waarop een vermoeden rust van witwas- of terrorismefinancieringsactiviteiten. De geselecteerde klassieke beleggingsfondsen moeten een uitsluitingsbeleid hebben dat ten minste de sanctielijst weerspiegelt.

1.2 Duurzame beleggingsfondsen

Voor de selectie van geadviseerde duurzame beleggingsfondsen spelen duurzaamheidsrisico's een prominente rol. Naast het beschreven proces voor klassieke beleggingsfondsen, integreert ING België de risico's in twee stappen:

- **Kwantitatieve beoordeling.** De eerste stap is een test waarbij ING België het beleid van de beleggingsfondsen en de gebruikte index beoordeelt op een aantal duurzaamheidsaspecten en duurzaamheidsrisico's. Deze beoordeling resulteert in een niet-financiële indicator-score (Nfi). Alleen beleggingsfondsen die minstens bovengemiddeld scoren, komen in aanmerking voor opname in het universum van duurzame beleggingsfondsen.
- **Kwalitatieve beoordeling.** De tweede stap onderzoekt de achtergrond van de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen en de methodes die de aanbieder van indexen hanteert om de duurzaamheid van de onderliggende deelnemingen van de respectieve indexen te beoordelen. ING België overlegt met de beheerders van fondsen van derden en analyseert de beleggingen in de respectievelijke beleggingsfondsen en vergelijkt deze beleggingen met het duurzame beleggingsuniversum van ING België.

Beleggingsfondsen moeten zowel de eerste (kwantitatieve) als de tweede (kwalitatieve) test doorstaan om toegelaten te worden tot het geadviseerde universum van duurzame beleggingsfondsen van ING België.

Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen voor klassieke beleggingsfondsen gelden de volgende uitsluitingen:

- Ondernemingen die betrokken zijn bij olie, niet-conventioneel gas, alsook andere sectoren zoals pornografie, gambling, ...
  - Voor beleggingsfondsen van ING Groep belegt de vermogensbeheerder voor zijn duurzame beleggingsstrategieën niet in ondernemingen met een focus op deze activiteiten. Er wordt een limiet toegepast van vijf procent van de totale omzet van het bedrijf.
  - Voor fondsen van derden gaan we in gesprek met de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen om na te gaan waar uitsluitingen nodig zijn.
- Bedrijven die controversieel gedrag tonen volgens de standaarden van onderzoeksbureau Sustainalytics

Voor haar duurzame beleggingsstrategieën selecteert ING België geen beleggingsfondsen die beleggen in ondernemingen die ernstig controversieel gedrag vertonen. Wanneer een bedrijf in een portefeuille verstrikt is in ernstige controverses, gaan we in gesprek met de vermogensbeheerder.

2. Op verzekering gebaseerde beleggingsproducten

Voor op verzekering gebaseerde beleggingsproducten houden we bij de selectie van deze producten momenteel niet actief rekening met duurzaamheidsrisico's. Wij vertrouwen evenwel op het beleggingsbeleid van de verzekeraar en gaan in gesprek met de verzekeraar. Wij sturen de verzekeraar regelmatig een enquête om inzicht te krijgen in het beleggingsbeleid en de gehanteerde uitsluitingen.